

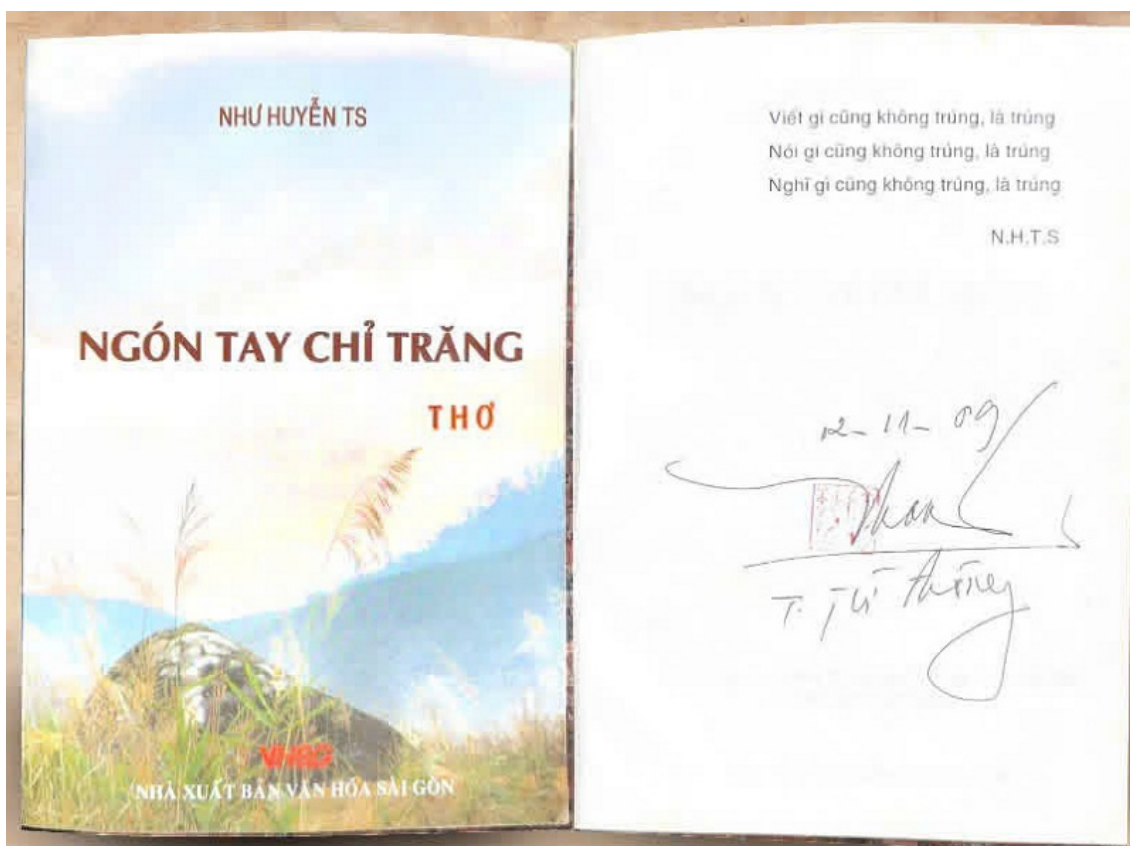
Chết là để chết chơi

ISSN: 2734-9195 09:31 20/10/2025

Ngay nơi đó, lời giảng năm xưa của Hoà thượng bỗng vọng về: “Đến với đời là để đến chơi, già là để già chơi, bệnh là để bệnh chơi, rồi một ngày chết là để chết chơi!”.

Tôi theo học Hoà thượng từ những năm của thập niên 80 thế kỷ trước. Lúc bấy giờ, Trường Trung cấp Phật học chưa mở, mỗi sáng Chủ nhật hàng tuần, tôi hào hứng đạp xe đến chùa Vĩnh Nghiêm nghe Ngài giảng. Cho đến khi Trường Cơ bản Phật học (nay là trung cấp Phật học) khai giảng, Hoà thượng làm hiệu trưởng, tôi may mắn là một trong số 230 tăng, ni sinh của khóa đầu.

Mỗi mùa An cư kiết hạ, mỗi khóa tập huấn hoàng pháp, Hoà thượng xuất hiện như biểu tượng của một pháp sư **Phật giáo đại thừa** phá chấp.

Tập thơ Hòa thượng Từ Thông tặng thầy Trí Chơn

Một lần, tôi đến dự lễ tại trường Trung cấp Phật học. Gặp tôi, với giọng nói sang sảng, Hoà thượng thốt lên: *“Thiên hạ đệ nhất xướng ngôn”* rồi cười khà khà, nắm tay tôi siết nhẹ, giật giật vài cái. Ngồi xuống, nhìn tôi Hoà thượng nói tiếp: *“Vậy là kế hoạch làm một vòng mấy tỉnh cao nguyên không được hả ông”*. Lời nhắc của Ngài khiến tôi giật mình. Bao nhiêu năm mà Ngài vẫn còn nhớ.

Mấy chục năm trước, lúc tôi ở Vĩnh Nghiêm, trường đặt tại đây nên hòa thượng lui tới thường xuyên. Có lần gặp tôi Ngài bảo: *“Ông coi dịp nào làm một vòng mấy tỉnh cao nguyên nhé. Tôi đang muốn về núi rừng lắm rồi”*. Lúc đó tôi trả lời: Dạ vâng, để con kết nối với thầy ML - tài xế của Hoà thượng. Nhưng tới giờ, nó chỉ còn là... lời hứa.

Cho đến khi Hoà thượng lập Liễu Liễu Đường ở Lâm Đồng, tôi mới hình dung Ngài muốn chọn “Chỗ đi về”. Dẫu vậy, tôi vẫn cứ áy náy vì vẫn còn văng vẳng bên tai: *“Ông coi dịp nào làm một vòng mấy tỉnh cao nguyên nhé. Tôi đang muốn về núi rừng lắm rồi”*.

Hội kiến Hòa thượng tại Văn phòng Trường Trung cấp Phật học vào tháng 07/2018

Năm 2019, hay tin Hoà thượng bị bệnh, tôi đến bệnh viện Đại học Y dược thăm. Trông Ngài đã yếu đi nhiều, nhưng gặp tôi, Hoà thượng cũng nói được vài từ: *“Thầy xướng ngôn đó hả?”*.

Năm 2022, Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Thành phố đến Trường thăm Hoà thượng, tôi cũng có mặt cùng đoàn. Lúc này, Ngài không nói năng gì, chỉ ngồi xe lăn nhìn từng người bằng ánh mắt hoan hỉ. Mới hôm qua đây đến Trường

thăm, Ngài nằm đó, tấm hoàng y được phủ lên hình hài gầy guộc chỉ còn da bọc xương, hơi thở gấp - dồn. Tôi chấp tay, khép mắt lại, gửi chút năng lượng bình an đến vị Thầy khả kính. Sau một phút nắm tay Hoà thượng và để tâm tĩnh lặng, tôi mở lời: *“Những ngày đi học Ông dạy chúng con: Tất cả pháp đều do duyên sinh, không thật có. Cái thân này không phải của tôi, không phải là tôi, không phải là tự ngã của tôi. Mắt, tai, mũi, lưỡi, thân và cả ý này đều không phải của tôi, không phải là tôi, không phải là tự ngã của tôi. Ngay giây phút này là cơ hội để con trả bài. Ông chứng minh cho chúng con”*. Tôi nói xong, thầy Minh Thành khều tay tôi nói nhỏ: *“Bài thơ này của ông Cụ sáng tác nè”*, rồi mở điện thoại đưa xem. Tôi mượn điện thoại đọc lớn bài thơ:

Ta sẽ hòa tan với pháp thân

Viễn ly căn, cảnh viễn ly trần

Ấm thân vô chủ, chừ vô dụng

Duyên khởi từ không trở lại không.

Thăm Hoà thượng tại Trường Trung cấp Phật học, tháng 08/2022

Tôi vừa đọc xong, Hoà thượng rướn mắt nhìn lên. Quý thầy cô đứng quanh đều ngạc nhiên nhìn nhau như hiểu rằng: *“Cái trí giác kia rất minh mẫn, sáng tỏ, chỉ có tấm thân thì đang biểu hiện chân lý vô thường”*. Ngay nơi đó, lời giảng năm xưa của Hoà thượng bỗng vọng về: *“Đến với đời là để đến chơi, già là để già chơi, bệnh là để bệnh chơi, rồi một ngày chết là để chết chơi!”*.

Dẫu vậy;

Bước chân ra khỏi trường lòng vẫn đầy khắc khoải.

Giờ thì!

Mây về cố quận

Trăng lặn đầu non

Trường Phật Học cội tùng đã ngã

Liều Liều Đường cánh hạc mờ xa.

Trăm năm một thoáng dạo qua

Ngân lên khúc vô thường ca tặng đời.

26/08 Ất Tỵ

Bái biệt Thầy

Trí Chơn

Nguồn: <https://www.facebook.com/share/p/1JTvzFPxtv/?mibextid=wwXlfr>